

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/469/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5810206211
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5810206211.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci žalobkyne: G. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XXX, právne zast. Mgr. Igorom Paliderom, advokátom so sídlom Q., L. II č. XXX, proti žalovaným v rade: 1/ H. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. L., O. XXXX/X, práv. zastúpený Advokátska kancelária Kováčik legal s.r.o., so sídlom Radlinského 1729, 026 01 Dolný Kubín, 2/ Kooperatíva pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group, Templová 747, Praha, IČO: 47166617, zastúpená splnomocneným zástupcom Mgr. Jánom Brandisom, nar. XX. XX. XXXX, vedľajší účastník na strane žalovaného: K&L SERVIS s.r.o., Petrovická 440, 399 01 Milevsko, IČO: 260 75 865, ČR, v konaní o zaplatenie 15 697,07 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Námestovo zo dňa 20. mája 2015 č.k. 7C/170/2010-386, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti výroku I., v ktorej súd žalobu voči žalovanému 1/ zamietol, p o t v r d z u j e.

Krajský súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti výroku III., v ktorej vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol, z r u š u j e a v tomto rozsahu v r a c i a vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

V ostatnej časti (výrok II.) ponecháva rozsudok okresného súdu n e d o t k n u t ý.

O trovách tohto odvolacieho konania r o z h o d n e súd prvého stupňa.

odôvodnenie:

Okresný súd rozsudkom rozhodol vo výroku I. žalobu voči žalovanému 1/ zamietol, vo výroku II. žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobkyňu 860,33 Eur s úrokom z omeškania 8,25% ročne zo sumy 826,02 Eur od 04. 06. 2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku III. žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Rozhodnutie o trovách konania ponechal na rozhodnutie osobitným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Žalobou, doručenou súdu dňa 21. 12. 2010, po viacerých čiastočných späťvzatiach a zmenách žaloby žalobkyňa žiadala, aby súd žalovaných v rade 1/ a 2/ zaviazal zaplatiť žalobkyňu 15.697,07 Eur s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 7.702,16 Eur od 01. 06. 2011 do zaplatenia, zo sumy 2.398,75 Eur od 30. 08. 2012 do zaplatenia, zo sumy 5.000,- Eur od 01. 12. 2010 do zaplatenia, zo sumy 230,07 Eur od 01. 01. 2011 do zaplatenia a zo sumy 253,91 Eur od 20. 09. 2013 do zaplatenia, pričom plnením jedného zo žalovaných zanikne v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť plniť druhému žalovanému. Žalobu odôvodnila tým, že žalovaný v rade 1/ bol rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 6T/69/2009-192 zo dňa 23. 07. 2009 právoplatne uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví, ktorým trestným činom spôsobil žalobkyňu ťažkú ujmu na zdraví. Žalobkyňa si uplatnila ako nárok na náhradu škody, ku ktorej došlo trestným činom spôsobeným žalovaným v rade 1/ čiastkové nároky: 1/ náhradu za lieky vo výške

293,59 Eur, 2/ náhradu za zakúpené pohonné hmoty a opotrebenie motorového vozidla na cestách na lekárske ošetrenia alebo vyšetrenia, rehabilitácie v celkovej výške 2.326,85 Eur, 3/ náhradu za dopravu - návšteva jej manžela a syna v nemocnici vo výške 61,63 Eur, 4/ úrok z omeškania zo zaplateného bolestného vo výške 9% ročne zo sumy 521,15 Eur od 01. 01. 2011 do 23. 05. 2013 vo výške 112,31 Eur, 5/ náhradu mzdy od 07. 01. 2010 do 30. 04. 2011 (počas práceneschopnosti po skončení vyplácania nemocenského) vo výške 7.702,16 Eur, 6/ poplatok za pobyt v kúpeľoch Kováčová vo výške 66,48 Eur, 7/ poplatok za ortopedickú vložku vo výške 3,32 Eur a 8/ nemajetkovú ujmu spôsobenú značným obmedzením osobného komfortu žalobkyne a to tak v bežnom živote, ako aj pri výkone práce vo výške 5.000,- Eur.

Žalovaný v rade 1/ nepopieral, že ku škode došlo spôsobom, akým opísala žalobkyňa, popieral však svoju zodpovednosť za škodu. Proti žalobe sa bránil tým, že nie je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla žalobkyni pretože v čase, keď došlo k dopravnej nehode, bol na ceste po svojich spolupracovníkov, ktorých mal zaviesť do miesta výkonu práce. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané a napokon medzi účastníkmi ani nebolo sporné, že v čase dopravnej nehody držiteľom motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, bol vedľajší účastník, ktorý bol v tom čase aj zamestnávateľom žalovaného v rade 1/. V zmysle ust. § 427 ods. 1 OZ je teda za škodu objektívne zodpovedný K&L SERVIS s.r.o. ako držiteľ vozidla. Uvedená spoločnosť je aj subjektívne zodpovedná za škodu podľa § 420 ods. 2 OZ, pretože v čase, keď došlo k dopravnej nehode, tak žalovaný v rade 1/ mal toto vozidlo zverené zamestnávateľom a vykonával činnosť v záujme zamestnávateľa. V tejto súvislosti je rozhodné stanovisko zamestnávateľa žalovaného v rade 1/, ktorý potvrdil, že žalovaný v rade 1/ v čase dopravnej nehody bol na služobnej ceste. Žalovaný v rade 1/ potom voči žalobkyni ako poškodenej priamo nezodpovedá, preto súd voči nemu žalobu o náhradu škody zamietol. Súd voči nemu kvôli nedostatku pasívnej vecnej legitímácie zamietol aj žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy, pretože za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnosti fyzickej osoby, spôsobenú prevádzkou motorového vozidla analogicky tiež zodpovedá prevádzkovateľ vozidla, teda spoločnosť K&L SERVIS s.r.o. ako držiteľ vozidla. Keďže táto spoločnosť vystupuje ako vedľajší účastník, súd ju nemohol zaviazat' na náhradu škody ani nemajetkovej ujmy.

Žalovaný v rade 2/ v čase dopravnej nehody poskytoval povinné zmluvné poistenie motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda. Žalovaný v rade 2/ ani nespochybňoval svoju pasívnu vecnú legitímáciu vo veci náhrady škody, namietal však jednotlivé čiastkové nároky, ktoré si žalobkyňa uplatnila.

Lekárskymi správami a dokladmi o zakúpení liekov žalobkyňa preukázala účelné náklady spojené s jej liečením a to doplatky za lieky Wobenzym, Diclofenac, Condrosulf, Diprophos, Flector, Flaxiparine, Lioton a Arthrotec vo výške 218,45 Eur. Vo zvyšnej časti súd žalobu ohľadom tohto čiastkového nároku na náhradu škody zamietol, pretože žalobkyňa nepredložila žiadny dôkaz, ako napr. vyjadrenie lekára, že výdavky na ďalšie prípravky alebo lieky vynaložila účelne v súvislosti so svojim liečením po úraze spôsobenom pri dopravnej nehode.

Cestovné na lekárske ošetrenia, vyšetrenia a rehabilitácie súd priznal v rozsahu uplatnených spotrebovaných pohonných hmôt vo výške 537,77 Eur, nepriznal však amortizáciu (opotrebenie) motorového vozidla na týchto cestách, ktoré si uplatnila vo výške 0,183 Eur za kilometer podľa zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách. Súd je toho názoru, že uvedené opatrenie nemožno na daný prípad aplikovať ani analogicky. Žalobkyňa použila na cesty na ošetrenie, vyšetrenie a rehabilitácie motorové vozidlo, pričom odborný lekár potvrdil, že vzhľadom na jej zdravotný stav, žalobkyňa nebola schopná tieto cesty uskutočniť verejnou dopravou, teda použitie osobného motorového vozidla v danom prípade je plne opodstatnené a súd z tohto dôvodu aj priznal spotrebu PHM na týchto cestách. Je zrejmé, že pri týchto cestách aj skutočne došlo k opotrebeniu motorového vozidla, bolo však na žalobkyni, aby výšku tohto opotrebenia riadne zdôvodnila a preukázala.

Súd žalobkyni nepriznal ani náhradu nákladov za návštevu jej syna a manžela počas jej pobytu v nemocnici vo výške 61,63 Eur. Žalobkyňa tento čiastkový nárok nepreukázala, teda neprodukovala žiadne dôkazy o tom, kedy a kde ju jej príbuzní skutočne boli navštíviť a aké s tým mali výdavky.

Súd žalobkyni nepriznal náhradu mzdy od 07. 01. 2010 do 30. 04. 2011 (počas práceneschopnosti po skončení vyplácania nemocenského) vo výške 7.702,16 Eur. Žalobkyňa

bola v uvedenom období práceneschopná, ale nepoberala nemocenské pretože uplynula 52-týždňová podporná doba. Žalobkyni za toto obdobie náhrada za stratu na zárobku podľa § 447 OZ (správne má byť uvedené § 446 OZ) nepatrí, pretože za toto obdobie nemala nárok ani na nemocenské, ani na náhradu mzdy počas dočasnej práceneschopnosti.

Súd žalobu zamietol aj v časti o náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému v rade 2/, ktorý nie je pasívne vecne legitimovaný na náhradu nemajetkovej ujmy. Pasívna vecná legitímácia žalovaného v rade 2/ totiž vychádza z ust. zákona č. 381/2001 Z.z. Podľa názoru súdu nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. krytý povinným zmluvným poistením a preto

žalovaného v rade 2/ nemožno na jej náhradu zaviazat'. Z obsahu tohto zákona totiž vyplýva, že poistenie kryje nároky zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nie však iné prípadné nároky vzniknuté z iného titulu. Nárok na nemajetkovú ujmu z titulu zásahu do práva žalobkyne na ochranu osobnosti nie je nárokom na náhradu škody a preto nemožno dospieť k záveru, že by bolo možné ho považovať za krytý povinným zmluvným poistením.

Proti rozsudku, konkrétne voči výrokom I. a III, podala žalobkyňa odvolanie, ktoré odôvodnila v zmysle § 205 ods. 2 O.s.p. tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Vo vzťahu k výroku I., ktorým súd žalobu voči žalovanému v rade I. zamietol, súd predovšetkým nerešpektoval skutočnosť, že v predmetnej veci už v trestnom konaní bol žalovaný v rade 1/ právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 6T/69/2009-192 zo dňa 23. 07. 2009 uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) TZ a súdom bola žalobkyňa odkázaná podľa § 288 ods. 1 TP s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. V uvedenom právoplatnom rozsudku sa u žalovaného v rade 1/ konštatuje, že porušil povinnosť uloženú mu v zmysle § 3 ods. 2 písm. a) a § 15 ods. 1 zákona č. 315/1996 Zb. o premávke na pozemných komunikáciách. V rámci konania o dohode o vine a treste sám žalovaný v rade 1/ uznal svoje výlučné zavinenie na dopravnej nehode a prijal bez námietok uložený trest. Ak v následnom občianskom súdnom konaní o náhrade škody, súd prijal odlišný záver, ako ten istý súd v trestnom konaní, dochádza k nezákonnému postupu, ktorý je priamo vylúčený ust. § 135 O.s.p. S poukazom na ust. § 135 O.s.p. súd mal pri svojom rozhodnutí vychádzať v tomto konaní zo skutkového stavu, ako bol opísaný vo výroku trestného rozsudku, keď z toho vyplýva, že u žalovaného v rade 1/ došlo k naplneniu všetkých predpokladov podľa ust. § 420 ods. 1 OZ a nebola ním uplatňovaná iná forma obrany, napr. že je daná zodpovednosť zamestnávateľa a podobne.

Súd svoje zamietavé rozhodnutie vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy 5.000,- Eur odôvodnil vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ a 2/ nedostatkom pasívnej vecnej legitímácie a záverom, že úprava zákona č. 381/2001 Z.z., konkrétne § 4 ods. 2 nekryje nároky na náhradu nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na uvedený záver, súd nevykonal žiadne vyhodnotenie dôkazov, konkrétne, či neoprávnený zásah do práv navrhovateľky mal charakter závažnej ujmy a to podľa svojej intenzity, jeho trvania a dôsledkov s prihliadnutím na objektívnu stránku ujmy. Žalobkyňa považuje skutočnosť, že súd zamietol žalobu ohľadne nemajetkovej ujmy pre nedostatok pasívnej legitímácie žalovaných v rade 1/ a 2/ za zjavný prípad odmietnutia spravodlivosti a arbitrárneho rozhodovania narúšajúceho princíp právneho štátu. Za daného stavu súd svojimi úvahami o nedostatku pasívnej legitímácie vytvoril situáciu, keď za vznik nemajetkovej ujmy podľa jeho záverov nie je zodpovedný ani vodič vozidla, aj keď bol právoplatne odsúdený a ani poisťovateľ vozidla, aj keď je v zmluvnom poistnom vzťahu s prevádzkovateľom vozidla, ktoré spôsobilo žalobkyňi nemajetkovú ujmu. Žalobkyňa je presvedčená, že je daná pasívna legitímácia oboch žalovaných a súd rozhodol o tomto nároku nesprávne. Napriek tomu, že žalobkyňa sa v priebehu konania odvolávala na prelomový rozsudok Súdneho dvora EÚ - T. c/a D. a spol. (C-22/12) zo dňa 24. 10. 2013, prvostupňový súd sa nevenoval vplyvu uvedeného rozsudku na prejednávaný prípad. Súdny dvor jednoznačne dôvodil, že pod pojem ujma na zdraví patrí akákoľvek ujma, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú ako aj psychickú traumu. V dôsledku toho medzi škody, ktoré sa musia nahraďovať v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou patrí aj nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore. Podobne nebol vzatý do úvahy ani rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 11Co/12/2009-370 zo dňa 03. 03. 2010, ktorý prijal záver a presvedčivo odôvodnil, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch uplatnená podľa § 13 ods. 2, 3 OZ spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z. z. Zároveň uvedený rozsudok poukazuje na jednotlivé smernice Rady, čl. 3 ods. 1 - 72/166/EHS z 24. 04. 1972, čl. 1 ods. 1 - 9/232/EHS zo 14. 05. 1990, čl. 1 ods. 2 - 72/166/EHS. Obidve vyššie uvedené rozhodnutia vytvárajú jednotný a presvedčivý argumentačný základ pre posúdenie nárokov ohľadom nemajetkovej ujmy.

Žalobkyňa namietala správnosť zamietavého záveru súdu vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu mzdy po skončení vyplácania nemocenských dávok za obdobie trvania jej pracovného pomeru, t. j. od 07. 01. 2010 do 30. 04. 2011 vo výške 7.702,16 Eur. Žalobkyňa jednotlivými listinnými dôkazmi nesporne preukázala základ svojho nároku na priznanie náhrady mzdy po skončení PN a záver súdu

o tom, že ak nepoberala nemocenské pre uplynutie 52 týždňovej ochrannnej doby, tak nemá nárok na vyššie uvedené plnenie, je nesprávny. Ak súd nepriznal navrhovateľke nárok na stratu na zárobku po skončení PN v skutočne preukázanej výške, keď úprava § 442 ods. 1 OZ konštatuje, že poškodenému sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, mal navrhovateľke priznať aspoň túto náhradu v zmysle úpravy § 447 OZ, teda vo výške sumy úrazovej renty podľa zákona č. 461/2004 Z. z. Písomné odôvodnenie rozsudku u tohto nároku je podľa žalobkyne neurčité a nepreskúmateľné. Osobitne žalobkyňa poukázala na zjavný nesúlad zákonnej úpravy náhrady škody podľa § 442 ods. 1 OZ s úpravou § 447 OZ, ktorá poškodenú osobu diskriminuje a môže takto zakladať rozpor s Ústavou SR. Za daného skutkového a právneho stavu, keď bolo preukázané a nikým nerozporované, že pracovný pomer navrhovateľky trval a táto nedosahovala z neho príjem pre pretrvávajúce zdravotné potiaže po dopravnej nehode, mal súd rozhodnúť, že nárok navrhovateľky na náhradu mzdy po skončení PN je dôvodný.

Žalobkyňa sa nestotožnila s rozhodnutím súdu aj v časti nároku, ktorým jej nepriznal nárok za opotrebenie jej motorového vozidla (amortizácia) pri vykonaní ciest v súvislosti s liečbou a rehabilitáciami po dopravnej nehode zo dňa 06. 01. 2009. V konaní nebola vôbec žalovanými v rade 1/ a 2/ rozporovaná účelnosť vykonaných ciest, rovnako súd vyslovil záver, že s určitosťou k opotrebeniu vozidla žalobkyne došlo, ale túto výšku nepreukázala, potom uplatnený výpočet náhrady za amortizáciu vozidla v rozsahu 0,183 Eur/km podľa zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách, je správnym a jediným objektívnym postupom analogickej aplikácie práva v prípade absencie zákonnej úpravy vzťahujúcej sa na obdobný prípad.

Pokiaľ súd nepriznal žalobkyni nárok na náhradu sumy 61,63 Eur z titulu prvej návštevy manžela a syna po dvojtýždňovej hospitalizácii, tak táto položka nebola zo strany žalovaného v rade 1/ a 2/ rozporovaná a v konaní žalobkyňa vysvetlila, že táto návšteva mala predovšetkým priaznivý psychoterapeutický účinok. Bezprostredne po dopravnej nehode došlo v dôsledku hospitalizácie žalobkyne k jej odlúčeniu od manžela a syna a uplatnený nárok sa týkal ich prvej návštevy po viac ako dvojtýždňovom odlúčení. Obaja mali po dopravnej nehode zranenia, ktoré im bránili samostatne cestovať hromadnou dopravou a vyúčtovaná suma 61,63 eur predstavovala účelný náklad vynaložený na zlepšenie celkovej psychickej pohody navrhovateľky počas komplikovanej liečby.

Z vyššie uvedených dôvodov žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 7C 170/2010-386 zo dňa 20. 05. 2015 v napadnutej časti výrokov I. a III. zrušil a vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný v rade 1/, kde uviedol, že súd prvého stupňa správne ustálil, že žalovaný v rade 1/ nemá občianskoprávnu zodpovednosť za škodu spôsobenú žalobkyni, a teda ani pasívnu vecnú legitimitáciu v tomto konaní, čo muselo viesť k zamietnutiu žaloby voči nemu.

Podľa všeobecného pravidla za škodu v súkromnom práve zodpovedá ten, kto ju spôsobil porušením právnej povinnosti (§ 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Hneď ods. 2 tohto ustanovenia ustanovuje výnimku z tohto pravidla, keď uvádza, že škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú. Ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je týmto dotknutá. Občiansky zákonník teda výslovne vylučuje zodpovednosť zamestnanca za škodu spôsobenú tretej osobe pri vykonávaní činnosti v prospech zamestnávateľa a zakotvuje zodpovednosť zamestnávateľa voči poškodenému, pričom prípadný regresný nárok zamestnávateľa voči zamestnancovi ponecháva na osobitnú úpravu podľa pracovnoprávných predpisov. Súd správne ustálil, že cestu za účelom výkonu zamestnania treba považovať za činnosť v prospech právnickej osoby (zamestnávateľa) podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť žalovaného v I. rade za škodu spôsobenú žalobkyni tak je vylúčená. Za škodu môže zodpovedať len vedľajší účastník, voči ktorému nárok uplatnený nebol, alebo žalovaný v II. rade ako poisťovateľ zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Všeobecná zodpovednosť žalovaného v I. rade ako vodiča motorového vozidla, ktorý porušil svoje povinnosti pri vedení motorového vozidla, je vylúčená i z dôvodu, že pri škode spôsobenej prevádzkou motorového vozidla Občiansky zákonník v ust. § 427 ods. 1 konštruuje osobitnú zodpovednosť prevádzkovateľa (prevádzateľa) motorového vozidla, ktorým je v tomto prípade vedľajší účastník, keďže je jeho vlastníkom, poisťníkom a v jeho prospech bolo motorové vozidlo používané.

Nemožno súhlasiť s názorom žalobkyne uvedeným v odvolaní, že žalobca nepredložil cestovný príkaz alebo že nebol vodičom podľa pracovnej zmluvy. Taktiež neobstojí názor, že cesta zamestnanca do práce nie je výkonom práce. Všetky tieto skutočnosti majú vplyv v oblasti (individuálneho) pracovného práva, ktoré upravuje právny vzťah medzi zamestnancom a zamestnávateľom, ale neovplyvňuje právne vzťahy

týchto subjektov s tretími osobami. Porušenie právnych povinností podľa noriem pracovného práva nemá vplyv na posúdenie otázky, kto je podľa občianskeho práva zodpovedný za škodu spôsobenú žalobkyňou. Žalovaný v I. rade navrhol, aby Krajský súd v Žiline rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/170/201-386 zo dňa 20. 05. 2015 vo výroku I. ako vecne správny potvrdil. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní za jeden úkon právnej služby (spísanie vyjadrenia k odvolaniu) vo výške 394,48 Eur (suma 320,34 Eur + 8,39 Eur režijný paušál, spolu 328,73 Eur + 20%DPH 65,75 Eur, t. j. spolu 394,48 Eur).

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po prejednaní veci v medziach podľa § 212 ods. 1 O.s.p., postupom bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti výroku I., v ktorej súd žalobu voči žalovanému 1/ zamietol, podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil a v časti výroku III., v ktorej vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol, podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p.

Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala náhrady škody, ktorá pozostávala z viacerých čiastkových nárokov a ktorá jej bola spôsobená dopravnou nehodou, ktorú zaviniel žalovaný v rade 1/. Z uvedeného dôvodu si nárok na náhradu škody uplatnila voči žalovanému v rade 1/ a zároveň aj voči žalovanému v rade 2/ ako poisťovateľovi, u ktorého bolo motorové vozidlo, ktorým bola škoda spôsobená, poistené. Okresný súd vo výroku I. žalobu voči žalovanému v rade 1/ pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie zamietol. Postup okresného súdu bol v súlade s ust. § 420 ods. 2 a § 427 ods. 2 OZ, nakoľko v konaní pred okresným súdom bolo preukázané, že žalovaný v rade 1/ v čase dopravnej nehody viedol motorové vozidlo, ktorého držiteľom bola spoločnosť K&L SERVIS s.r.o. (vedľajší účastník na strane žalovaného). Žalovanému v rade 1/ zveril motorové vozidlo vedľajší účastník ako jeho zamestnávateľ a teda v čase dopravnej nehody žalovaný v rade 1/ vykonával činnosť v záujme zamestnávateľa, ktorá skutočnosť založila zodpovednosť spoločnosti K&L SERVIS s.r.o. za škodu spôsobenú žalobkyňou a tým aj jej pasívnu vecnú legitímáciu. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že žalovaný v rade 1/ bol trestným rozsudkom uznaný za vinného zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) TZ.

Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil.

Keďže nárok na náhradu škody nebol zo strany žalobkyne voči spoločnosti K&L SERVIS s.r.o. ako voči držiteľovi motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená, uplatnený, okresný súd ju ako vedľajšieho účastníka nemohol na náhradu škody zaviazat'.

Okresný súd v otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v rade 1/ rozhodol s poukazom na okolnosti prípadu a zákonnú úpravu vecne správne a preto súd v tejto časti odvolaním napadnutý rozsudok podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol nárok žalobkyne na náhradu mzdy za obdobie od 07. 01. 2010 do 30. 04. 2011. Ako vyplynulo z listinných dôkazov založených v súdnom spise, žalobkyňa v dotknutom období bola po uplynutí 52-týždňovej podpornej doby (§ 34 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.) naďalej práceneschopná, avšak už bez nároku na nemocenské. Náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného upravuje ustanovenie § 446 OZ, ktoré ďalej pre posúdenie náhrady a jej sumy odkazuje na zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, konkrétne na ust. § 85 a nasl., ktoré upravujú úrazový príplatok.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že náhradu za stratu na zárobku podľa § 446 OZ je možné uplatniť a zároveň po splnení ostatných zákonných podmienok priznať len za obdobie od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, najdlhšie do uplynutia 52. týždňa od vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti. Žalobkyňa si však nárok uplatňovala za obdobie po uplynutí tzv. podpornej doby, v ktorom síce bola naďalej dočasne práceneschopná, avšak podľa platnej právnej úpravy za toto obdobie nárok na stratu na zárobku nepatrí. Okresný súd správne v súlade s ust. § 446 OZ v spojení s § 85 a nasl. zákona č. 461/2003 Z. z. nárok žalobkyne pre nesplnenie zákonných podmienok pre jeho priznanie zamietol.

Žalobkyňa po uplynutí podpornej doby dočasnú práceneschopnosť neukončila a jej zdravotný stav nebol predmetom posúdenia prípadnej invalidity, ktoré skutočnosti by zakladali posúdenie nároku na stratu na zárobku podľa § 447 OZ.

V podanom odvolaní žalobkyňa namietala neuznanie nároku na náhradu mzdy po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti s poukazom na ust. § 447 OZ, ktorá jej obrana však nekorešponduje s nárokom ako ho uplatnila, ktorý v konaní aj preukazovala a ako o ňom rozhodol okresný súd. Odvolací súd odvolanie žalobkyne v tejto časti vyhodnotil ako nedôvodné.

Po zhodnotení ďalších skutočností uvádzaných a dokladovaných žalobkyňou vo vzťahu k ostatným čiastkovým nárokom, ktoré boli zo strany okresného súdu zamietnuté (výrok III. napadnutého rozsudku), odvolací súd dospel k záveru, že tieto sú dôvodné a preto podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. v tejto časti napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

Predmetom ďalšieho čiastkového nároku žalobkyne bola náhrada zakúpených a spotrebovaných pohonných hmôt (ktoré boli priznané) a amortizácia osobného motorového vozidla pri vykonávaní ciest na ošetrovania, vyšetrenia a rehabilitácie, ktoré absolvovala v súvislosti s liečením po úraze, ktorý jej bol spôsobený po úraze. V konaní pred okresným súdom bolo preukázané a zároveň žalované v rade 1/ a 2/ túto skutočnosť ani nespochybnili, že použitie osobného motorového vozidla bolo v danom prípade plne opodstatnené. Aj podľa vyjadrenia odborného lekára žalobkyňa vzhľadom na jej zdravotný stav nebola schopná tieto cesty uskutočniť verejnou dopravou. V súvislosti s použitím motorového vozidla súd vyslovil záver, že je zrejmé, že pri týchto cestách aj skutočne došlo k opotrebeniu motorového vozidla, no náhradu za amortizáciu aj napriek vyššie uvedeným skutočnostiam nepriznal z dôvodu, že žalobkyňa sa domáhala analogického použitia zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách, ktorého použitie je v danom prípade neprípustné, keďže sa vzťahuje výlučne na pracovné cesty. Rovnako sa použitiu tohto zákona bránil aj žalovaný v rade 2/.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, v prípade uplatneného nároku na amortizáciu, ide o účelne vynaložené náklady v súvislosti s nákladmi na liečenie, ktoré sú kryté povinným zmluvným poistením. Keďže však v otázke výšky týchto nákladov chýba právna úprava, ktorú by bolo možné aplikovať, vytvára sa tu priestor pre postup súdu podľa § 136 O.s.p., kedy súd výšku nároku určí podľa svojej úvahy.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na vyjadrenie samotného žalovaného v rade 2/ k otázke amortizácie zo dňa 26. 11. 2010 (poznámka odvolacieho súdu - vysvetlenie k uplatneným nárokom na náhradu škody - DN zo dňa 06. 01. 2010, ktoré žalovaná súdu predložila spolu s ďalšími listinami zo dňa 16. 08. 2012 - zoznam č. I. 192 /dokumenty v samostatnom obale založené za súdnym spisom/), kde výslovne uviedol, že „na amortizáciu vozidiel nie je možné aplikovať zákon o cestovných náhradách č. 283/2002 Z. z., avšak z PZP je možné akceptovať amortizáciu 0,02 Eur, ktorú počíta poisťovňa pri náhradnom vozidle, keď vozidlo poškodeného je v oprave“.

Okresný súd zamietol i nárok na náhradu sumy 61,63 Eur, ktorú si žalobkyňa uplatnila za návštevu jej manžela a syna v nemocnici po dopravnej nehode. Žalobkyňa uvedenú sumu uplatnila ako samostatnú náhradu za dopravu, pričom na č. I. 122 uvedenú sumu špecifikovala. Obaja, manžel i syn, rovnako utrpeli pri dopravnej nehode zranenia, v dôsledku ktorých manžel žalobkyne nemohol šoférovať, preto si objednali šoféra s autom. Išlo pritom o dve prvotné návštevy zo dňa 18. 1. 2009 a 25. 1. 2009 počas jej hospitalizácie v nemocnici bezprostredne po dopravnej nehode. Podľa vyjadrenia lekára (č. I. 121) návšteva najbližších príbuzných v pooperačnom a poúrazovom období bola nevyhnutná a viedla určite k zlepšeniu psychickej pohody a skráteniu času liečby. S prihliadnutím na vyjadrenie lekára ako aj na skutočnosť, že sa jednalo o výnimočnú situáciu, ktorá nebola zo strany žalobkyne už opakovane uplatnená aj napriek pretrvávajúcemu a zhoršujúcemu stavu, ktorý si opakovane vyžiadala jej hospitalizáciu v nemocnici, mal okresný súd na predmetný nárok prihliadnuť ako na výdavky účelne vynaložené v súvislosti s liečením, ktoré si vyžiadalo jej zranenie pri dopravnej nehode a nárok priznať.

Samostatný nárok predstavoval nárok na nemajetkovú ujmu, ktorú si žalobkyňa uplatnila v zmysle § 13 ods. 2,3 OZ. Okresný súd predmetný nárok zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v rade 2/, nakoľko nárok na nemajetkovú ujmu z titulu zásahu do práva žalobkyne na ochranu osobnosti nemožno považovať za krytý povinným zmluvným poistením. Záver okresného súdu v otázke pasívnej vecnej legitímácie je podľa odvolacieho súdu s odkazom na rozhodovaciu činnosť súdov vyššieho stupňa a na prelomový rozsudok Súdneho dvora EÚ C-22/12 T. c/a D. a spol., nesprávny.

V súvislosti s rozhodnutím okresného súdu o tomto čiastkovom nároku odvolací súd poukazuje na vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. Nálezy Ústavného súdu SR III.ÚS 209/04, IV.ÚS 115/03). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Požiadavka preskúmateľnosti právneho posúdenia veci pritom nie je naplnená v situácii, kedy odôvodnenie rozsudku obsahuje iba odkaz, prípadne výpočet právnych predpisov, ktoré súd na zistený skutkový stav použil. V dôvodoch rozhodnutia je totiž nevyhnutné vyložiť právne aplikačné úvahy, ktoré súd viedlo k podradeniu skutkovej podstaty pod príslušnú právnu normu. V záujme preskúmateľnosti zdôvodnenia právneho posúdenia veci je rovnako potrebné, aby súd v odôvodnení rozsudku presvedčivými argumentmi vyvrátil právne nesprávne námietky účastníkov. Všeobecný súd nemusí dať v odôvodnení svojho rozhodnutia odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. V zmysle judikatúry Ústavného súdu SR I. ÚS 114/08: Odôvodnenie rozsudku má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Z formulácie ust. § 132 O.s.p. možno vyvodiť, že súd je povinný navzájom si odporujúce dôkazy hodnotiť a zdôvodniť, napr. prečo niektoré z nich pokladá za nevierohodné, prečo niektoré odmietol vziať pri formulovaní rozhodnutia do úvahy, prípadne aj prečo sa niektorými dôkaznými návrhmi odmietol zaoberať vôbec. Tieto nedostatky odôvodnenia, spolu s tzv. opomenutými dôkazmi (o ktorých súd v konaní nerozhodol vôbec) zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

Okresný súd napriek rozsiahlemu odôvodneniu svojho rozhodnutia sa dostatočne nevysporial práve s námietkami žalobkyne, ktorá poukázala na rozsudok Súdneho dvora z 24.10.2013 vo veci C-22/12. Žalobkyňa opodstatnenosť svojho nároku uplatneného žalobou odôvodnila práve rozhodnutím Súdneho dvora EÚ C-22/12 a s prezentovaným právnym názorom tohto súdu sa súd I. stupňa (vychádzajúc z všeobecnej záväznosti rozsudkov Súdneho dvora EÚ) nevysporiadal a odôvodnenie jeho rozhodnutia nebolo v súlade s eurokonformným výkladom. Za takejto okolnosti bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa predčasné. Prvostupňový súd sa tak nesprávnym výkladom európskeho práva stal faktickým nezákonným súdom (§ IV. ÚS 206/08).

Rovnako v tejto súvislosti pozornosti odvolacieho súdu neunikla skutočnosť, že na pojednávaní dňa 20. 01. 2014 právny zástupca žalobkyne navrhol ustanoviť znalca z odboru zdravotníctva za účelom posúdenia otázky, akým spôsobom zasiahli zranenia, ktoré žalobkyňa utrpela pri dopravnej nehode do osobnostných práv žalobkyne, to znamená do jej rodinného, pracovného a osobného života (č. I. 289). Sudkyňa následne predmetné pojednávanie odročila na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania, v ďalšom konaní bez akéhokoľvek ďalšieho úkonu či záveru vo vzťahu k navrhnutému dôkazu, nariadila ďalšie pojednávanie na deň 26. 02. 2014 (č. I. 291), na ktorom vyhlásila dokazovanie za skončené (č. I. 297). K otázke navrhnutého dokazovania znalcom, teda ani prečo nakoniec navrhnutý dôkaz nevykonala, sa nevyjadřila ani v samotnom rozhodnutí.

K samotnému posúdeniu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd uvádza nasledovné stanovisko.

Žalobkyňa pri dopravnej nehode utrpela komplikované poranenie kolena, v dôsledku ktorého ako vyplýva z predložených zdravotných záznamov sa doteraz podrobila 5 náročným operačným zákrokom. Rozsah zdravotných komplikácií pri liečení zranenia žalobkyne nie je doteraz konečný, pričom na opakované komplikácie, či zhoršujúci zdravotný stav poukázal a ďalej ho nevyučuje ani odborný lekár. V danom prípade ide o trvalé a vážne zhoršenie zdravotného stavu žalobkyne znemožňujúce jej spoločenské uplatnenie a vyžitie. Nemožno teda hovoriť o bežných následkoch, ktoré sa dotkli osobnostných práv žalobkyne, ale ide o osobitne silný zásah do jej práv na ochranu zdravia a súkromia chráneného § 11 OZ, ktorého následky už zanechali trvalé zmeny v jej osobnosti a poznačili i vzájomné rodinné vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi - manželom a synom.

V tejto súvislosti nemožno opomenúť lekársku správu psychiatrického konzília zo dňa 05. 11. 2014, z ktorej okrem popisu psychických problémov žalovanej, vyplýva, že sa nejedná o prvotné vyšetrenie, ale že žalovaná bolo pre tieto ťažkosti vyšetrená už v novembri 2013 v spádovej psychiatrickej ambulancii s doporučenou medikáciou a kontrolou o dva mesiace. Ťažkosti v psychickej oblasti majú pretrvávajúci charakter, a ako bolo uvedené aj v lekárskej správe sú v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou a najmä následnou dlhotrvajúcou liečbou, doprevádzanou opakovanými komplikáciami, ktorú si úraz, ktorý pri dopravnej nehode utrpela, vyžiadal.

Ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu proti zásahom do osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Zákon nedefinuje pojem zásah ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté jej osobnostné práva. Je ním však bezpochyby tak aktívne konanie, ako aj pasívne správanie, ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmto znakmi sú predovšetkým neoprávnenosť zásahu a jeho objektívna spôsobilosť negatívne dopadnúť na chránené osobnostné práva fyzickej osoby. Medzi neoprávneným zásahom a poškodením (ohrozením) niektorého z osobnostných práv musí byť vzťah príčinnej súvislosti. Ak určité konanie vykazuje zákonné znaky zásahu do chránených osobnostných práv, má fyzická osoba právo najmä domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov a aby jej bolo poskytnuté primerané zadostučinenie (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

V prejednávanej príhode týmto zásahom bola dopravná nehoda, pri ktorej žalobkyňa utrpela úraz, v dôsledku ktorého absolvovala dlhotrvajúcu liečbu, ktorý si zároveň vyžiadal pre vzniknuté komplikácie opakované operačné zákroky, čím bolo zasiahnuté do jej práva na zdravie a súkromný život. S poukazom na vyššie uvedené, je odvolací súd toho názoru, že žalobkyňa má nárok na poskytnutie nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Otázka, či predmetný nárok uplatnený v zmysle § 13 ods. 2 OZ, možno subsumovať pod nároky hradené v zmysle § 4 zákona č. 381/2001 Z.z., bola predmetom rozhodovacej činnosti viacerých súdov vyššieho stupňa (rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/12/2009 z 3. 3. 2010; uznesenie Krajského súdu v Žiline z 28. 01. 2015, sp. zn. 6Co 275/2014; odvolací súd poukazuje i na neskoršie rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 26. 05. 2015, sp.zn. 20Co/183/2014), ktoré v kontexte rozsudku Súdneho dvora EÚ C-22/2012 T. c/a D. a spol. zo dňa 24. 10. 2013 ustálili, že v rámci náhrady škody sa odškodňuje i nemajetková ujma spôsobená dopravnou nehodou, ak došlo k porušeniu práva podľa § 11 OZ.

Nakoľko rozsudok Súdneho dvora EÚ C-22/2012 T. c/a D. a spol zo dňa 24. 10. 2013 bol okresnému súdu známy, odvolací súd len v krátkosti poukazuje na záver k otázke rozsahu náhrady škody, ktorá má byť predmetom odškodnenia na základe zákona č. 381/2001 Z. z.. Súdny dvor EÚ uviedol, že pod pojem ujma na zdraví patrí akákoľvek ujma, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu. V dôsledku toho medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou, patrí aj nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore.

Potom s poukazom na vyššie uvedené subjektom, ktorý má v tomto prejednávanej spore poskytnúť žalobkyňi odškodnenie, je poisťovňa, u ktorej bolo uzavreté povinné zmluvné poistenie motorového vozidla, ktorým bola dopravná nehoda spôsobená, a teda žalovaný v rade 2/, voči ktorému si žalobkyňa nárok aj uplatnila.

Keďže odvolací súd rozhodoval o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 O.s.p., o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Podľa § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právny názorom odvolacieho súdu.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.